

پرسش و پاسخ

کامنت کاربر: بچه‌ها هر کلمه ای که تویه بیت دو جور معنی داره رو باید ایهام گرفت؟ _ تاریخ ثبت: 13990402 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

پاسخ کامنت مبینا تکلویغش، تجربی نظام جدید - تهران - میانگین تراز 6851: اکه هر دو تا معنی به جمله بخوره و در قالب جمله معنی دار باشه ایهامه _ تاریخ ثبت: 13990402 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

پاسخ کامنت مائده امینی نیا، تجربی نظام جدید - تنکابن - میانگین تراز 7526: باید هر دو معنی همزمان در اون بیت معنای منطقی بدن. در غیر این صورت اکه کلمه ای در بیت با یکی از معناها هماهنگی داشت، ایهام تناسب میشه _ تاریخ ثبت: 13990402 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

کامنت کاربر: بچه‌ها چرا (قلب) ایهام داره؟ نمی فهمم! معنی دوش چیه؟ _ تاریخ ثبت: 13990407 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

پاسخ کامنت یاسین خلعتبری لیماکی، تجربی نظام جدید - تنکابن - میانگین تراز 6627: معنی دوم یعنی قلبی مثل سکه قلب _ تاریخ ثبت: 13990407 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

پاسخ کامنت کاربر: قلبی میشه مثلا اکه تو بیت سکه باشه _ تاریخ ثبت: 13990407 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

پاسخ کامنت کاربر: وسط لشکر یا سکه قلبی ... جلال :) _ تاریخ ثبت: 13990407 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

کامنت سید مهدی حسینی یازدهم تجربی - کاربر: * کلمات ایهام ادبیات فارسی * آهو = 1- نام حیوان 2- عیب و گناه بادیه = 1- ظرف، کاسه 2- بیابان، صحرای بادیه پیما = 1- نوشنده شراب 2- بیابانگرد، صحرانورد باز = 1- گشوده 2- دوباره 3- پرنده‌ی شکاربیر آید = 1- امکان پذیر باشد 2- طلوع کندبو (بوی) = 1- آرزو، امید 2- رایحه، بوی خوشبه = 1- بهتر 2- میوه بهبه خود = 1- به تن خود 2- به اختیار خودبی نوا = 1- بی صدا 2- بدبخت و بیچاره پرده = 1- حجاب و پوشش 2- آهنگ و نغمهتیر = 1- وسیله جنگی 2- ماه 3- سیاره عطارد _ تاریخ ثبت: 13990305 ثبت شده در صفحه مقطع: دهم

«لھام»

در لغت به معنی به گیمو انکندن دیگران است.

در اصطلاح از آن به کار بردن واژه ای با دو معنی، در جمله یا بیت است، به گونه ای که هر

دو معنی آن قابل استفاده باشد.

چند مثال را با یکدیگر بررسی کنیم:

کند صید هراسی بنگین جام عم برگیر

که من پیو دم این صحرای نه هرام است و نه گوش گوش

مفاهیم آن: گوشه، قبر

↓
که هر دو در اینجا کاربرد دارند.

کرسنه سکندر جام می است بنگر
تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا

معانی آن
۱- شروعتند
۲- در پیش سوم
که هر دو کاربرد دارد و می توان استعاره کرد.

ای دقت عیسی مادم از دوری فرز
من غلام آن که دورانیش نیست

معانی آن
۱- آئند بنگر
۲- کسی که به دوری فکر می کند.

مادر بیاله عکس رخ یار دیده لیم
ای خیز زلفت شرب مدام ما

معنی آن
۱- پیوسته / دائم
۲- شراب

خمر قلب تیره هیچ نشد حاصل و همشوز
باطل در این خیال که کسیر می کنند

معنی آن
میان اوستا
دل
در گریه
سکته قلبی
که در لای دل و سکته قلبی استاده می شوند

خمس خون لغ سحراب و سیاوش ما
روکش تابوت خنی هست

معرف آن > زغم < که هر دو قابل ارتقا است
رم

www-kanoon-ir

نکته :

گاهی اوقات تخلص یک شاعر به گونه ای به کار می رود که علاوه بر جنبه تخلص آن، معنی لغوی اش نیز قابل استفاده است.

مثال :

عشقت رسد به فریاد در به خودم سپهر حافظ
قراآن ز بر بخای در چهارده روایت

IMPORTANT !

۱۔ بو : - عطر - آرزو

بہ خواہ گاہ عدم گزرا سالِ خشمِ خوارِ عافیتِ آن کہ بہرِ موی تو باشم

۲۔ نگران : - دلایس - نگاہ کشدہ

۳۔ روان : - روح - جاری

۴۔ شیریں : - شکرین - ہمہ خیرِ پردہ

۵۔ محمد : - زمان - بھان

۶۔ ہوا : - آخِ تفس می شود - عشق

۷۔ شکر : - شیرینی - یکی دیگر از ہیراں خیرِ پردہ

۸۔ دور : - اطراف - گردش جامِ شراب - زمانہ - تسلسل

۹- دراز... - وقتی از... - در هشتم - در از جهان...

۱۰- چین : - کور چین - پنج و تاب

۱۱- ورق : - کاعده - برگ گل

۱۲- مدلم : - عقیقه رطلش - سرب

۱۳- قانون : - قاعده و مقررات - رسم بند و علی سنار علم طب - رسم خورشید

۱۴- سفا : - صفت - کنای از بوعلی سنیا

۱۵- کجای سعادت : - باز خوشنود - نام کنای از امام محمد باقر

۱۶- هم : - محبت - خورشید

۱۷- طلب : - دل - میان شکر - سکه علی

۱۸- روزی : - رزق - یک روز

۱۹- دستان : - دستها - حیل و فکر - لقب زلال بیدارستم

۲۰- عرصه (نطفه) و زحف ، ساه : - صفحه سلخ و کهره ها - گستره (باید برای که زور
باید اعدای می گسترند ، صوبت ، ملک

۲۱- زبان : - لسان - فندک شمع

۲۲- ماه : - ثمر - سی روز

۲۳- لب : - عفون کنار

۲۴- مردم : - مردمک چشم - مردم

۲۵- ریش : - چهره - غوطه

۲۶- کرب : - کربو - کرباب

۲۷- صبر : - تحمل - گیاه لاج داربوک

۲۸- لاله : - گل - حب در جویان

۲۹- رهو : - غزال - ایرار اعیب

۳۰- به : - هتر - سوه

۳۱- دارا : - شاه ایرانی ، داریوش سوم - دارند / سوتند

۳۲- پرشانی : - به هم رختگی - عاشقی

۳۳- پرده : - سترو حجاب - (اصطلاح موسیقی)

۳۴- راه : - صبر - نغمه

۳۵- حجاز عراق : - لسم کان - (اصطلاح موسیقی)

۳۶- عشاق : - عاشقان - (اصطلاح موسیقی)

۳۷- نوا : - ساز چهاره - دستگاه موسیقی

۳۸- شور : هجان - غلدار - دستگاه موسیقی

۳۹- شکسته : فرسوده - گوشه ای در موسیقی

۴۰- خنک : دست - نوعی ساز

۴۱- خطا : رستبانه - منطقه ای در فولکلور که قشک در بار و باش در ارتش می خوردند

۴۲- کام : آرزو - دهان

۴۳- شام : شب - شور شام

www-kal

- ۴۴ - عزیز : دوست داشتنی - تمام مملکتی در عصر
- ۴۵ - باب : رایج - در
- ۴۶ - نواختن : نوازش کردن - ساز زدن
- ۴۷ - زد : ضرب زد - ساز زد
- ۴۸ - آیه (آیه) : نشانه - آیه قرآن
- ۴۹ - عود : چوبی که وقتی بوزنش بوی خوش دارد - نوعی ساز
- ۵۰ - وجه : صورت - حالت

تست

تست شماره 1

آرایه‌های همه ابیات در مقابل آن‌ها درست است؛ به جز:

زهی سودا که خواهی یافت فردا از چنین سودا (جناس تام، مجاز)
چو از دهان توام غنچه در گمان انداخت (مجاز، ایهام)
می‌کشانم بر زمین از آسمان ناهید را (اغراق، استعاره)
وگرنه کور هیئات است در محشر شود بینا (تشبیه، واج آرایی)

(۱) گرت سودای آن باشد کزین سودا برون آیی
(۲) به بزمگاه چمن دوش، مست بگذشتم
(۳) چون دل شب می‌زنم صائب بر آهنگ فغان
(۴) ببر زین خاکدان زنهار با خود سرمه بینش

تست شماره 2

در کدام بیت «ایهام، تناسب، تشبیه و استعاره» وجود دارد؟

ای دیده نگه کن که به دام که درافتد
که این معامله تا صیحدم نخواهد ماند
ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد
که زیر تیغ تو هر دم سری دگر دارد

(۱) از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر
(۲) غنیمتی شمر ای شمع، وصل پروانه
(۳) مرغ دل باز هوادار کمان ابرویی است
(۴) کسی به وصل تو چون شمع یافت پروانه

پاسخ تست ها :

تست شماره 1 : گزینه 2

در این بیت چمن را می توان مجاز از باغ و بوستان دانست ؛ ولی در بیت ایهام دیده نمی شود.

تست شماره 2 : گزینه 3

ایهام : نگران ... 1) بیننده 2) مضطرب

ایهام تناسب : باز 1) دوباره 2) پرنده شکاری که در این معنی با شاهین تناسب دارد.

تشبیه : مرغ دل / کمان ابرو

تشخیص و استعاره : هوادار بودن دل و ای کبوتر